

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 725/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, ktorou ako zákonná zástupkyňa namieta porušenie základných práv maloletej [REDACTED] podľa čl. 19 ods. 1 a 2, ako aj podľa čl. 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 3 a čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/4 GPt 123/13-10 z 28. novembra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. februára 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou ako zákonná zástupkyňa namieta porušenie základných práv maloletej [REDACTED] (ďalej

len „maloletá“ alebo „maloletá dcéra“) podľa čl. 19 ods. 1 a 2, ako aj podľa čl. 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3 a čl. 19 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „dohovor“) upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/4 GPt 123/13-10 z 28. novembra 2013 (ďalej len „napadnuté upovedomenie“).

Maloletá je spoločným dieťaťom sťažovateľky a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „otec“ alebo „otec maloletej“). Sťažovateľka v trestnom oznámení z 31. októbra 2012 oznámila skutočnosti svedčiace o podozrení, že jej maloletá dcéra bola sexuálne zneužitá svojím otcom. V tejto trestnej veci bolo na základe trestného oznámenia sťažovateľky začaté trestné stíhanie, ktoré bolo vedené na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Košiciach, odbore kriminálnej polície (ďalej len „OR PZ“) pod sp. zn. ČVS: ORP-2603/2-OVK-KE-2012, pričom v tomto konaní sťažovateľka mala postavenie „*zákonnej zástupkyne maloletej poškodenej*“.

Uznesením vyšetrovateľky OR PZ sp. zn. ČVS: ORP-2603/2-OVK-KE-2012Ča z 25. februára 2013 bolo trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania maloletej podľa § 201 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, „*keďže je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie*“.

Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne sťažnosť, v ktorej poukázala na jeho nesprávnosť a nezákonnosť.

Uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 2 Pv 775/2012-13 zo 4. apríla 2013 bola sťažnosť sťažovateľky zamietnutá ako nedôvodná.

Dňa 3. mája 2013 podala sťažovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne na Krajskej prokuratúre v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) podnet

na preskúmanie postupu a rozhodnutia prokurátorky okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 775/2012-13 zo 4. apríla 2013.

Dňa 25. júla 2013 bolo sťažovateľke doručené upovedomenie prokurátorky krajskej prokuratúry č. k. 1/1 KPt 309/13-6 zo 16. júla 2013, ktorým ju upovedomila, že jej podnet z 2. mája 2013 odložila ako nedôvodný.

Dňa 3. septembra 2013 podala sťažovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne na generálnej prokuratúre opakovaný podnet na preskúmanie zákonnosti vybavenia podnetu prokurátorkou krajskej prokuratúry vo veci sp. zn. 1/1 KPt 309/13.

Napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry bola sťažovateľka upovedomená o tom, že jej opakovaný podnet je považovaný za nedôvodný a bude odložený bez prijatia akýchkoľvek opatrení.

Podľa názoru sťažovateľky („matky a zároveň zákonnej zástupkyne maloletého dieťaťa“) je nepochybné, že napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry došlo k porušeniu v sťažnosti označených „práv maloletého dieťaťa“ podľa ústavy a dohovoru.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že v prípravnom konaní podaním z 13. februára 2013 predložila vyšetrovateľke OR PZ «„Vyjadrenie [REDAKOVANÉ] zo dňa 1. 2. 2013,“ vypracované Súkromným centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie oco, mama a ja“» (ďalej len „súkromné centrum“), z ktorého vyplynulo, že maloletá vo svojom správaní vykazuje symptómy, ktoré sú charakteristické pre deti so „syndrómom CAN (syndróm týraného, zneužívaného a zanedbávaného dieťaťa)“, pričom v tomto vyjadrení je veľmi presne opísané zvláštne správanie maloletej, ktoré podporuje podozrenie, že zo strany otca dochádzalo k sexuálnemu zneužívaniu maloletej. Prílohou tohto podania bol aj DVD nosič obsahujúci videozáznamy prejavov maloletej, na ktorých znázorňuje, ako sa otec hral s jej pohlavnými orgánmi (silné dráždenie) a tiež hru s otcovým „vláčikom“, kedy z viacerých predmetov si maloletá [REDAKOVANÉ] vyberie umelý penis a predvádza orálny styk. Predmetné vyjadrenie bolo vyhotovené na základe toho, že

sťažovateľka s maloletou absolvovala v súkromnom centre tri sedenia, spolu v trvaní približne 8 hodín, počas ktorých bola maloletá sledovaná pri hre dvoma psychologičkami.

K týmto dôkazom bola vypočutá znalkyňa [REDAKOVANÉ], ktorá vo veci vypracovala znalecký posudok, pričom táto uviedla, že sa k týmto dôkazom nevie zodpovedne vyjadriť. Keďže orgány činné v trestnom konaní nemajú odborné znalosti z psychológie a ustanovená znalkyňa [REDAKOVANÉ] sa k nim nevedela zodpovedne vyjadriť, bolo nevyhnutné k obsahu vyjadrenia z 1. februára 2013 a obsahu DVD nosiča vypočuť psychologičky súkromného centra, ktoré vyšetřovali maloletú a vypracovali predmetné vyjadrenie, aby boli odstránené pochybnosti o tom, či sa skutok stal alebo nestal.

Vzhľadom na to, že v zmysle trestného oznámenia sťažovateľky a jej výpovede sa stíhaného skutku mal dopustiť otec maloletej, pričom tomu, že sa stíhaný skutok stal, nasvedčovalo vyjadrenie z 1. februára 2013 a DVD nosič, bolo nevyhnutné pre zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a s prihliadnutím na povinnosť orgánov činných v trestnom konaní objasňovať aj skutočnosti, ktoré svedčia v neprospech otca, vykonať tieto dôkazy a vypočuť ako svedkyne psychologičky, ktoré vyšetřovali maloletú, skúmali jej zvláštne sexuálne správanie a diagnostikovali syndróm CAN. Orgány činné v trestnom konaní sa však s týmito dôkazmi žiadnym spôsobom podľa názoru sťažovateľky nevysporiadali.

Napriek tomu, že sťažovateľka opakovane namietala nesprávny a nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní, ani na základe opakovaného podnetu z 2. septembra 2013 nedošlo zo strany generálnej prokuratúry k odstráneniu stavu, keď orgány činné v trestnom konaní odmietajú poskytnúť ochranu maloletej.

Rozhodnúť o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku možno zo zreteľom na § 2 ods. 10 a § 201 ods. 2 Trestného poriadku len vtedy, keď bola vec dostatočne objasnená v rozsahu nevyhnutnom na také rozhodnutie. Na podporu svojho tvrdenia sťažovateľka poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Tz 29/94 zo 6. februára 1996 (uverejnený v Zbierke

rozhodnutí a stanovísk súdov SR č. 11/1996), že „pre zastavenie trestného stíhania z dôvodu §172 ods. 1 písm. a/ Tr. por. (teraz § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku nepostačuje len zistenie, že o existencii skutku sú pochybnosti, vyplývajúce z rozporov vo vykonaných dôkazoch, ktoré sa nepodarilo odstrániť. Aplikácia tohto ustanovenia predpokladá istotu, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.“.

Vzhľadom na uvedené je orgán činný v trestnom konaní podľa názoru sťažovateľky oprávnený zastaviť trestné stíhanie len vtedy, ak je bez akýchkoľvek pochybností zistené, že sa nestal skutok, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie. Ak vznikne akákoľvek pochybnosť, takúto pochybnosť je nevyhnutné odstrániť vykonaním ďalších dôkazov.

V dôsledku postupu orgánov činných v trestnom konaní došlo podľa názoru sťažovateľky k porušeniu „vyššie označených práv maloletého dieťaťa“. Je teda podľa sťažovateľky zrejmé, „že v prípravnom konaní nedošlo k výsluchu svedkýň, ktoré mali potvrdzovať, že sa stal stíhaný skutok tak, ako ho opísala sťažovateľka (zákonná zástupkyňa maloletej poškodenej). Zároveň zo žiadneho rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní nevyplýva, že by bol ako dôkaz vykonaný DVD nosič, pretože absentuje akékoľvek stanovisko k jeho obsahu. Je nepochybné, že existovali 2 skupiny dôkazov, a to prvá skupina dôkazov, ktoré svedčili o tom, že skutok sa stal (trestné oznámenie a výpoveď sťažovateľky - zákonnej zástupkyne maloletej poškodenej, vyjadrenie zo dňa 1. 2. 2013 a DVD nosič) a druhá skupina dôkazov o tom, že skutok sa nestal (výsluch podozrivého a znalecký posudok [REDACTED]).“.

Osobitne sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že na Okresnom súde Košice II je pod sp. zn. 25 P 248/2011 vedené konanie o nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, v ktorom sa otec maloletej domáha jej zverenia do striedavej starostlivosti. Z tejto skutočnosti podľa sťažovateľky vyplýva naliehavá potreba podniknúť účinné opatrenia, ktoré zabezpečia ochranu práv maloletého dieťaťa.

Sťažovateľka taktiež poukazuje na rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa konštatovania pozitívnych záväzkov štátu prijatých s cieľom zabezpečiť ochranu

práv a slobôd občanov (sp. zn. I. ÚS 4/02 z 9. júla 2003, sp. zn. II. ÚS 8/96 zo 4. septembra 1996, sp. zn. I. ÚS 22/01 z 10. júla 2002 a sp. zn. II. ÚS 47/97 z 28. októbra 1997), ako aj na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (A. v. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 23. 9. 1998, § 22 a D. P. a J. C. v. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 10. 10. 2002, § 109).

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol, že „*práva maloletého dieťaťa*“ na

„... na zachovanie ľudskej dôstojnosti zakotveného v článku 19 ods. 1 Ústavy SR,

- právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zakotveného v článku 19 ods. 2 Ústavy SR, právo na zabezpečenie osobitnej ochrany dieťaťa zakotveného v článku 41 ods. 1 Ústavy SR

- právo na zabezpečenie ochrany nevyhnutnej pre blaho dieťaťa zakotveného v článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa,

- právo na ochranu pred sexuálnym zneužívaním zakotveného v článku 19 Dohovoru o právach dieťaťa“ boli napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry porušené.

Ďalej sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd zakázal generálnej prokuratúre „*pokračovať v porušovaní namietaných práv maloletého dieťaťa*“, zrušil napadnuté upovedomenie a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Taktiež žiada o priznanie náhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažnosti je podľa názoru ústavného súdu nesúhlas sťažovateľky so zastavením trestného stíhania vedeného na základe jej trestného oznámenia a následným vybavením jej podnetov, hoci v sťažnosti poukazuje na to, že nie je nespokojná s výsledkom trestného konania, ale sťažnosť podáva preto, že „*orgány činné v trestnom konaní nepodnikli účinné opatrenia na ochranu práv maloletej* ██████“. Sama však nenavrhuje žiadne. Pokiaľ je toho názoru, že malo byť vznesené obvinenie otcovi maloletej, tak ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (II. ÚS 42/00).

Ústavný súd taktiež vyslovil, že «Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy... nie je ani oprávnenie „každého“, aby na základe jeho návrhu (podnetu) bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo „každého“ nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku, prípadne v zákone o prokuratúre» (I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00).

Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na „trestnom obvinení“ inej osoby) poškodenému nevyplýva v trestnom konaní právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti niekomu (pozri rozhodnutia ESĽP vec *Helmerts v. Švédsko* z 29. 10. 1991, bod 29; vec *Perez v. Francúzsko* z 12. 2. 2004, bod 70).

Z uvedeného vyplýva, že nikto nemá právny nárok (ani ústavnoprávny nárok) na to, aby jeho podaniu (v prípade sťažovateľky na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti otca maloletej) bolo vyhovené. Ak dôkazy nedávajú dostatočný podklad na vedenie trestného stíhania, resp. na jeho pokračovanie v trestnom stíhaní, generálna prokuratúra nie je povinná zrušiť rozhodnutia orgánov prokuratúry. Sťažovateľka ako podávateľka trestného oznámenia má iba zákonné právo domáhať sa toho, aby sa s jej podaniami orgány prokuratúry riadne zaoberali. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jej predstave (*mutatis mutandis* II. ÚS 88/99, III. ÚS 272/09). Ústavný súd tiež v tejto súvislosti poznamenáva, že naša ústava negarantuje nikomu „právo na trestné stíhanie iného“.

V nadväznosti na zastavenie trestného stíhania sťažovateľka podávala podania, ktoré boli vybavené ako podnet, opakovaný podnet a ďalší opakovaný podnet podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Sťažovateľka ich podávala v záujme „obnovenia“ trestného stíhania. Právo na vybavenie podnetu podľa zákona o prokuratúre nie je viazané na postavenie podávateľa podnetu v trestnom konaní, na ktoré sa podnet vzťahuje.

Právu dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, opakovaného podnetu alebo ďalšieho opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 1 a 2 zákona o prokuratúre) zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou toho práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jeho podnetu (podaniu) vyhověli (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06).

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Z dokazovania vykonaného vyšetrovateľkou OR PZ vyplynulo, že k prešetrovanému skutku (tak ako bol opísaný vo výrokovej časti uznesenia o zastavení trestného stíhania sp. zn. ČVS: ORP-2603/2-OVK-KE-2012Ča z 25. februára 2013) nedošlo. Bolo preukázané, že otec maloletú dcéru nezneužíval, „čo potvrdzujú znalecké posudky znalcov: [REDAKOVANÉ], ktorá v znaleckom posudku uviedla, že v psychickom vývoji dieťaťa nezaznamenala žiadne znaky, ktoré by poukazovali na sexuálne zneužívané dieťa (má pokojný spánok, je primerane spontánna, veselá, bez úzkosti, strachu a bez negativizmu či odmietaniu voči otcovi). Znalec [REDAKOVANÉ] v znaleckom posudku uviedol, počas vyšetrenia sa nenachádzali žiadne čerstvé ani staré zranenia, poškodenia, prípadne iné stopy nasvedčujúce zhojeniu takýchto zranení. Znalec [REDAKOVANÉ] v znaleckom posudku uviedol, u [REDAKOVANÉ] bolo realizované komplexné psychosexuálne vyšetrenie so zameraním na celé spektrum sexuálnych markerov, pričom nebola u neho zistená sexuálna úchylka ani porucha, takže jeho heterosexuálna orientácia je plne adekvátne a bez pedofilných markerov, jeho kognitívne schopnosti sú plne funkčné pri kontrole jeho sexuálneho správania aj jeho dôsledkov. Znalkyňa [REDAKOVANÉ] v znaleckom posudku u [REDAKOVANÉ] uvádza, že [REDAKOVANÉ] skresľuje a zveličuje skutočnosť v zmysle, že má tendenciu popisovať udalosti zo svojho subjektívneho hľadiska,

príliš sa zaoberá niektorými detailmi, opakovane si ich preveruje a rozhoduje sa len podľa svojej vlastnej interpretácie, ktorú chce podporiť aj slovami odborníka, ktoré vyhľadáva (psychológ, psychiater a pod.). U [REDACTED] je lži skóre v norme (nie je štatisticky zvýšené). Niektoré skutočnosti dramatizuje, nadnáša ich význam, hlavne správanie manžela, ktoré spochybňuje, na ňom vidí len negatívne znaky, u seba nemá taký kritický hodnotiaci postoj, čím sa stáva neobjektívnou. O udalostiach má tendenciu vypovedať subjektívne, zo svojho pohľadu a štýlu prežívania. Znalčka nemôže u nej vylúčiť účelové konanie.“.

Ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie o zastavení trestného stíhania je determinované hodnotením zadovážených dôkazov, pri ktorom sa uplatňuje zásada voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Skutkový stav bol spoľahlivo preukázaný dôkaznými prostriedkami, ktoré vyšetrovatelka OR PZ do vyšetrovacieho spisu zabezpečila a vykonala, preto aj výsluch psychologičiek, ktoré vypracovali „Vyjadrenie [REDACTED] zo dňa 1.2.2013, vypracované Súkromným centrom...“, sa javil pre komplexné posúdenie veci ako nadbytočný. Vyšetrovatelka OR PZ v prípravnom konaní vypočula sťažovateľku, otca maloletej a [REDACTED] (psychologičku, ktorá vypracovala znalecký posudok maloletej). Do vyšetrovacieho spisu boli ďalej zabezpečené znalecký posudok [REDACTED] č. 108/2012 a č. 116/2012, znalecký posudok [REDACTED] č. 2/2012, znalecký posudok [REDACTED] č. 1/2013; lekárske správy maloletej, mailová komunikácia medzi sťažovateľkou a otcom maloletej, vyjadrenie súkromného centra, ako aj úradný záznam.

V napadnutom upovedomení generálna prokuratúra uviedla, že posúdením konaní, ktoré predchádzali prijatiu právoplatného rozhodnutia o zastavení trestného stíhania, nezistila porušenie zákona, ktoré by zakladalo dôvod na vznesenie obvinenie otcovi maloletej pre sexuálne zneužívanie. Uznesenie tak vyšetrovatelky OR PZ, ako aj okresnej prokuratúry, ktorými bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené, kvalifikovala generálna prokuratúra ako správne a zákonné, keďže považovala priebeh prípravného konania za zodpovedajúci zásade náležitého zistenia skutkového stavu a prijaté rozhodnutie za súladné so zásadou voľného hodnotenia dôkazov. Generálna prokuratúra v napadnutom

upovedomení konštatovala, že napriek námietkam sťažovateľky týkajúcim sa existujúceho nesúladu medzi odborným posudkom znalkyne v odbore psychológie pri vyšetrení maloletej a uvedeným vyjadrením psychologičiek súkromného centra „*vyšetrotateľka sa vo svojom uznesení o zastavení trestného stíhania vysporiadala aj s týmito dôkazmi a jej rozhodnutie považujem za opodstatnené*“.

K znaleckému posudku týkajúcemu sa vyšetrenia maloletej generálna prokuratúra uviedla, že mu „*nie je čo vytknúť*“, a na rozdiel od subjektívneho pozorovania maloletej v zariadení mala podľa názoru generálnej prokuratúry „*znalkyňa oveľa širšie súvislosti a poznatky pre svoje odborné skúmanie. Pri využití týchto podkladov mohla znalkyňa rozhodnúť o výbere tých najvhodnejších metód znaleckého posudzovania. Znalecký posudok je úplný a pravdivý. Jeho závery zodpovedajú aj ďalším vo veci produkovaným dôkazom ako je svedecká výpoveď otca maloletej [REDAKOVANÉ] a zistenia v znaleckom posudku týkajúceho sa vyšetrenia matky [REDAKOVANÉ] znalkyňou v odbore psychológie. Znalkyňa bola 22.02.2013 vypočutá k obsahu ňou vypracovaného posudku a zotrvala na svojich záveroch. Súčasne bola vyšetrotateľkou oboznámená s (dodatočne do vyšetrovacieho spisu založeným) vyjadrením psychologičiek. K jeho obsahu nezaujala zodpovedný názor, pretože mu chýbal nielen psychologický nález, ale aj konkrétne znaky syndrómu CAN s jeho rozlíšením na psychické či fyzické týranie eventuálne sexuálne zneužívanie alebo zanedbávanie.*

Napriek uvedenému dodávam, že znalecký posudok nemá väčšiu dôkaznú silu, ako iný vo veci vykonaný dôkaz, hoci v prípadoch podozrenia zo sexuálneho zneužívania je často nezastupiteľným dôkazným prostriedkom hlavne pre nedostatok priamych dôkazov. Znalecký posudok sa ale neprijíma bez toho, aby nebol podrobený previerke celý proces jeho utvárania vrátane prípravy, zadovažovania podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosti metód a spôsobu vyvodzovania záverov. V každej trestnej veci musia orgány činné v trestnom konaní vziať do úvahy nielen znalecký posudok, ale aj všetky ostatné dôkazy, ktoré slúžia k vysvetleniu skutočností dôležitých pre rozhodnutie. Význam každého dôkazu závisí na jeho váhe, logike, záväznosti atď., pričom všetky dôkazy musia v rámci

dokazovania vytvárať ucelený komplex. Nekritické prijímanie dôkazov získaných znaleckým dokazovaním ale aj inými dôkaznými prostriedkami by znamenalo popieranie zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa svojho vnútorného presvedčenia v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku.“.

V závere napadnutého upovedomenia generálna prokuratúra uviedla, že «*Podľa výpovedi otca [REDAKOVANÉ] dôvodom podania trestného oznámenia zo strany bývalej manželky bol jeho záujem, aby súd rozhodol o striedavej výchove k ich deťom. Popieral spáchanie zločinu sexuálneho zneužívania. Pojednávanie malo prebehnúť na súde 22.11.2012 a paradoxne už 24.11.2012 mu bývala manželka umožnila styk s deťmi u nich v byte. Dodal, že aj v minulosti mal obdobnú skúsenosť s bývalou manželkou, keď na neho podala trestné oznámenie.*

Znalkyňa [REDAKOVANÉ] vyšetrila aj matku maloletej. Dovolím si poukázať na jej zistenie, kde konštatuje, že „Rizikové správanie u menovanej je v tom zmysle, že vykazuje vysokú mieru psychopatických znakov, ktoré súvisia aj s tým, že má vysokú potrebu vnútiť druhým svoje vlastné interpretácie udalosti“.

Z vyšetrovacieho spisu ďalej zisťujem, že Okresný súd Košice II uznesením sp. zn. 25P 248/2011 dňa 23.11.2012 rozhodol predbežným opatrením o návrhu [REDAKOVANÉ] z 05.11.2012, v ktorom žiadala uložiť otcovi povinnosť zdržať sa styku s maloletou [REDAKOVANÉ] po dobu do skončenia konania v tejto veci. K návrhu pripojila trestné oznámenie z 31.10.2012 na otca maloletej pre podozrenie zo spáchania trestného činu sexuálneho zneužívania. Súd však rozhodol tak, že otcovi zmenil doterajšiu úpravu styku s maloletou a vzhľadom na ochranu jej výchovy umožnil mu styk s dieťaťom za účasti zamestnankyne neziskovej organizácie Miesto pod slnkom v Košiciach.».

Generálna prokuratúra odôvodnenie oboch uznesení (vyšetrovateľky OR PZ, ako aj okresnej prokuratúry o zastavení trestného stíhania) považovala za vyhovujúce požiadavkám ustanovení § 176 ods. 2 Trestného poriadku, keďže obsahovalo podľa jej názoru úplné a zreteľné označenie dôkazov, na základe ktorých došlo k ustáleniu skutkového stavu, ako aj prezentáciu úvah spojených s vyhodnotením dôkazov v kontexte ustanovení § 201 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona o sexuálnom zneužívaní.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľky o ignorovaní tej skupiny dôkazov, ktoré svedčili o tom, že skutok sa stal, z uvedeného vyplýva, že tieto neboli opomenuté, len ich orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili inak, ako si predstavovala sťažovateľka.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého upovedomenia generálnej prokuratúry ústavný súd konštatuje, že postup generálnej prokuratúry vychádzal zo znenia § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre, keď v poradí tretí podnet sťažovateľky posudzoval a vyhodnotili ako opakovaný podnet, ktorý aj posudzoval v okolnostiach ňou vytýkaných právnych pochybení v rozhodovacej činnosti a postupe vyšetrovateľky OR PZ, okresnej prokuratúre a krajskej prokuratúre.

Prokurátor generálnej prokuratúry vybavujúci sťažovateľkin podnet konal v medziach svojej právomoci a v súlade predovšetkým s príslušnými ustanoveniami zákona o prokuratúre, ktoré interpretoval a aplikoval v súlade s ich obsahom, jeho úvahy sú logické, legitímne a právne akceptovateľné. Jeho postup bol v súlade so zákonom a ústavne konformný, čo zakladá dôvod odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavnému súdu sa žiada poznamenať, že sťažovateľka sa aj v konaní pred ústavným súdom (obdobne aj v konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní, pozn.) domáha opätovného preskúmania skutkových okolností trestného konania, ktorého bola oznamovateľkou s následným docielením vydania iného, pre ňu priaznivého rozhodnutia vo veci, než aké bolo vydané kompetentnými orgánmi, pričom jej argumentácia je v jej podaniach/podnetoch totožná. Predkladá v nej vlastnú verziu skutkového stavu a presadzuje vlastné hodnotiace úvahy vzťahujúce sa na vykonané dôkazy, prípadne navrhuje vykonať podľa jej názoru ďalšie významné dôkazy.

Keďže napadnutým upovedomením generálnej prokuratúry nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených základných „*práw maloletého dieťaťa*“ podľa čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 41 ods. 1 ústavy a práw podľa čl. 3 a čl. 19 dohovoru, na tomto základe

sťažnosť sťažovateľky ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť sťažovateľky bola ústavným súdom odmietnutá v celom rozsahu, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2014